

קרימינולוגיה און ליין

חדשנות ומחקר מתקדם - מהכח אל הפועל

גליון מס' 7
אוגוסט 2020

Criminology Online innovation and advanced research - into practice

תוכן הגיליון

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

[יום עיון לזכרו של פרופ' משה אדד ז"ל,
במלאת שנה לפטירתו](#)

[כנס בנושא "בין הכיסאות"](#)

[טקס הענקת מלגה ע"ש פרופ' יונה כהן ז"ל](#)

[מפגשי קולוקוויום מחלקתי](#)

[תוכניות לימודים חדשות](#)

פורומים של מחקר

[הפורום הישראלי המולטי-דיסציפלינארי
למחקר בתחום נפגעי עבירה](#)

[הפורום למחקר איכותני - פל"א](#)

פרופיל מחקרי

[ד"ר רויטל נאור-זיו](#)

פעילות מקצועית... הם משלנו,

[השתלבות בוגרי המחלקה בשדה](#)

[סמי גבאי, בוגר התוכנית השיקומית](#)

ברכות

[קידום](#)

[מינויים](#)

[מקבלי תואר דוקטור](#)

[זכייה בפרסים](#)

[סטודנטים מצטיינים](#)

חברי סגל במחקר ובשדה

חברי סגל במדיה הכתובה

[והדיגיטלית](#)

מפרסומי המחלקה

דבר ראש המחלקה

קללה סינית עתיקה אומרת "שתחיו בזמנים מעניינים". השנה הזאת הייתה ועודנה מעניינת. משבר וירוס הקורונה, שמקורו בסין המודרנית, התפשט לעולם כולו ושינה את השגרה של כולנו באחת. בתוך כך גם, ואולי במיוחד, את שגרתה של האקדמיה. התנועה התוססת בקמפוס פסקה, ההוראה מרחוק תפסה את מקומה של זו הפרונטלית, כנסים וימי עיון בוטלו ומחקרים נעצרו. לכאורה, התגשמה הקללה הסינית באקדמיה. אבל רק לכאורה. כפי שמראה הגיליון הנוכחי, המחלקה לקרימינולוגיה לא עצרה. הפעילות, גם אם שינתה את אופייה, המשיכה במלוא התנופה ואף יצרה לעצמה אפיקים אלטרנטיביים.

שתי תוכניות לימוד חדשות נפתחו במחלקה לקרימינולוגיה. בתואר הראשון, נפתחה לראשונה האפשרות ללמוד קרימינולוגיה כמקצוע חד-חוגי. הדבר מאפשר לנו להקנות לסטודנטים הלומדים במסלול חד-חוגי בסיס רחב ומקיף יותר בתחום, כמו גם התנסות מעשית בשדה הקרימינולוגיה. בתואר השני, נפתחה מגמת התמחות ב"תשאל בחקירה פלילית", המקנה ידע תיאורטי ויישומי מעמיק לגבי איסוף והערכת מידע מחשודים, קורבנות או עדים, במסגרת חקירה משטרתית או מודיעינית. ניתן לקרוא על שתי תוכניות אלה בגיליון כמו גם באתר המחלקה לקרימינולוגיה.

שני אירועים חשובים התקיימו השנה במחלקה לקרימינולוגיה. הראשון הוא יום העיון לזכרו של פרופ' משה אדד ז"ל, מי שהיה מעמודי התווך של המחלקה בראשית דרכה. השני הוא כנס משותף בין המחלקה לקרימינולוגיה לבין עמותת על"ם (עמותה לנוער בסיכון), אשר ביטא את השילוב בין שני עולמות ידע – המדעי והיישומי. לצד שני אלה, תוכלו לקרוא על השקת הפורום הישראלי המולטי-דיסציפלינארי למחקר בתחום נפגעי עבירה אותו הקימה ד"ר קרן גואטה מהמחלקה ביחד עם פרופ' דנה פוגץ' מהמרכז האקדמי אוננו, ועל טקס הענקת המלגה על שם פרופ' יונה כהן ז"ל, ממייסדי המחלקה. לסיום, אני מבקשת להודות לשרונה אמיתי על עריכת הגיליון ולברך את כולנו בשנה טובה ומאתגרת, ומעט פחות מעניינת.

פרופ' גלית נהרי
ראש המחלקה

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

יום עיון לזכרו של פרופ' משה אדד ז"ל במלאת שנה לפטירתו

"ייאוש ישאיר אותך אסיר, תקווה תשחרר אותך"
על משמעות חיים ותקווה בטיפול, חינוך ושיקום

ב-22 בינואר נערך יום עיון לזכרו של פרופ' משה אדד ז"ל, ראש המחלקה לאורך שנים וחתן פרס ישראל לקרימינולוגיה התש"ע. יום העיון נערך תחת הכותרת "ייאוש ישאיר אותך אסיר, תקווה תשחרר אותך" – משמעות חיים ותקווה בטיפול, חינוך ושיקום. יום העיון המרגש נועד להוקיר את פועלו של פרופ' אדד כקרימינולוג ומרצה, במטרה לאפשר לסטודנטים במחלקה, שלא זכו ללמוד ממנו באופן ישיר, להכיר את משנתו ואת צורת ההוראה הייחודית שבה לימד ועל בירכיה העמיד דורות רבים של סטודנטים. לשם כך, נבחרו מרצים וחוקרים, סטודנטים ותלמידים מתקופת חיים שונות בחייו של פרופ' אדד שסיפרו על משנתו ואישיותו הייחודית.

פרופ' שלמה גיורא שוהם מהפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל-אביב פתח את יום העיון וסיפר על פועלו

של פרופ' אדד בחקר וחינוך הקרימינולוגיה בישראל ובעולם. פרופ' שוהם תיאר את מחקריו הרבים ואת הידע המגוון והמולטי-דיסציפלינרי של פרופ' אדד אשר אפשר אינטגרציה בין תחומי שונים כגון פסיכולוגיה, ביולוגיה ותורת ישראל. לאחריו הרצתה **פרופ' מלי שחורי-ביטון**, ראשת המחלקה לקרימינולוגיה וסגנית הרקטור של אוניברסיטת אריאל על השפעות חשיפה למתח בטחוני מתמשך: הקשר בין צמיחה פוסט טראומטית ומצוקה. פרופ' שחורי-ביטון התייחסה ליכולותיו של פרופ' אדד להפנות את הזרקור המחקרי להיבטים של חוסן וצמיחה. לאחריה **פרופ' אורי תימור** מהמחלקה לקרימינולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן ומהמחלקה לקרימינולוגיה של מכללת אשקלון הרצה על שיקום עבריינים על פי תפיסות יהודיות. לאחר מכן **פרופ' זכי משה**, ראש המחלקה לפסיכולוגיה, משפט ואתיקה של אוניברסיטת חיפה הרצה על פסיכולוגיה, משפט ואתיקה.

לאחר הפסקה, התקיים פאנל מורשת הוראת הקרימינולוגיה של פרופ' אדד, בהנחיית **ד"ר קרן גואטה** ובהשתתפות **פרופ' אורי תימור**, **ד"ר מלכה אלק**, **ד"ר רבקה בר-דוד**, **פרופ' משה בן סימון**, **אל"מ (מיל') נחום כ"ץ**. פאנל זה איגד יחדיו תלמידים, סטודנטים, וחוקרים אשר עבדו בהנחייתו של פרופ' אדד ותיארו את יכולת ההוראה הייחודית של פרופ' אדד אשר כללה בין היתר התייחסות אישית וייחודית לכל סטודנט, וכן כישרון תיאטרלי שעורר לחיים דמויות וחוקרים מתחום הקרימינולוגיה אשר הדליק ניצוץ בעיני הסטודנטים ועורר עניין ואהבה לתחום הקרימינולוגיה.

לבסוף, **פרופ' נתי רונאל** מהמחלקה לקרימינולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן הציג את נושא האמונה, תקווה ואהבה בשיקום עוברי חוק. לאחריו **פרופ' תומר עינת** מהמחלקה לקרימינולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן הרצה על הקשר שבין נתינה להימנעות וחדילה מפשיעה. חתמה את הכנס בתו של פרופ' אדד, **ד"ר אפרת ויגנסקי** מהמכללה האקדמית נתניה בדברי סיכום ודבר המשפחה וסיפרה על הקריירה הענפה של פרופ' אדד ועל מורשתו.

עוד בנושא: [ניתן להאזין לראיון עם ד"ר קרן גואטה על יום העיון / לתכנית יום העיון](#)

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

כנס בנושא "בין הכיסאות" פערים הגורמים לבני הנוער, צעירים וצעירות "ליפול בין הכיסאות"

בדצמבר 2019 התקיים כנס משותף בין המחלקה לקרימינולוגיה לבין עמותת עלם. מוקד הכנס היה בני נוער ש"נופלים בין הכיסאות", כלומר בני נוער שלא מקבלים מענה בגלל סיבות מגוונות כגון פערים תרבותיים או קשיים מרובים שחוצים תחומי מומחיות, כמו בני נוער המעורבים בהתנהגויות סיכון אך גם זקוקים למענה עקב בעיות נפשיות. הכנס הוא הזדמנות לחשוב על הנערים והנערות שלא מצליחים לקבל עזרה.

המיוחד בכנס היה החיבור בין האקדמיה לשטח. במהלך כל היום היה שילוב יפה ומלמד בין תיאוריה, מחקרים אקדמיים לבין התנסות ומומחיות בשטח, יחד עם הנערים עצמם שהביאו את עמדתם. היו רגעים מרגשים בהם נערים ונערות שיתפו את הקהל בקשיים שהם מתמודדים איתם וגם רגעי חיבור שבהם העובדים והנערים דיברו יחד.

מהמחלקה לקרימינולוגיה השתתפו פרופ' סופי וולש וד"ר קרן גואטה. ראש המחלקה, פרופ' גלית נהרי אמרה דברי ברכה בפתיחת הכנס.

פרופ' סופי וולש הרצתה בסגנון TED, בנושא "מה באמת מסכן את הרווחה הנפשי של בני הנוער היום?! – מחקר בינלאומי עדכני על פרופילים של סיכון". בהרצאה פרופ' וולש דיברה על הסכנות

שיש בשימוש בעייתי במדיה חברתית ועל ה"מחלה" המתגברת של בדידות בקרב בני נוער. ד"ר קרן גואטה הנחתה מליאה בנושא "נופלים מחוץ לזמן" על ידיעה, אי ידיעה והתמודדות עם מאפיינים לימינאליים (מעבריים) בטיפול במתבגרים. המליאה עסקה ב"נפילה בין הכיסאות" כתוצר מובנה בטיפול במתבגרים בשל מאפיינים לימינאליים של גיל ההתבגרות לפיהם הכללים של הקיום הישן אינם משרתים עוד את המתבגר ואילו כלליו של העולם החדש טרם חלו עליו.

הכנס התקיים באוניברסיטת בר אילן במרכז וואהל והיה הצלחה גדולה. המחלקה מודה לעמותת עלם שבחרו בנו כשותפים לכנס השנה.

[לתוכנית הכנס / לצפייה בהרצאות המוקלטות](#)

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

טקס הענקת מלגה ע"ש פרופ' יונה כהן

טקס הענקת מלגה ע"ש פרופ' יונה כהן ז"ל התקיים ב- 4 במרץ, בהשתתפות נציגי המשפחה, סגל המרצים ותלמידי המחקר במחלקה, בהנחיית פרופ' גלית נהרי, ראש המחלקה. פרופ' כהן ז"ל היה חבר סגל במחלקה, ואף כיהן כראש המחלקה. בכל שנה, ב 20 השנים האחרונות, משפחתו מעניקה מלגת לימודים לסטודנט/ית במחלקה, בגובה שכר לימוד לשנה אחת, לזכרו.

לאחר טקס הענקת המלגה, שמענו את הרצאתה של הילה יניב על עבודת המחקר שערכה בהנחייתו של פרופ' יוסי גליקסון, בנושא "יצירתיות ותוקפנות בהפרעות נפשיות בראיה מיקרוגנטית".

המחקר אותו ערכה הילה יניב, בחן באופן מודגש, וכחלק הארי שבו, אוכלוסייה קלינית של אנשים המתמודדים עם הפרעות נפשיות – רובם עם הפרעות פסיכוטיות. זאת לצד קבוצות מחקר נוספות, שמשתתפיהן לא התמודדו עם הפרעות נפשיות, אלא אופיינו בהיותם בעלי רמת יצירתיות גבוהה או רמת תוקפנות גבוהה.

על ידי שימוש במתודות מחקר שונות - כגון שאלוני אישיות שונים והמתודה המיקרוגנטית – טכניקה השלכתית העושה שימוש בגירוי חזותי באמצעות ניסוי ממוחשב, נמצא כי באמצעות העוררות הרגשית הנגרמת מהגירוי בטכניקה המיקרוגנטית ניתן להבין את אישיות הנחקר והיא יכולה לשמש ככלי אבחוני והבחנתי. כמו כן, קבוצות המתמודדים עם הפרעות נפשיות היו הנמוכות ביותר בביטויי יצירתיות בחשיפה לגירויים – בניגוד למשוער, אולם הן ביטאו תוקפנות גבוהה מהמצופה בתגובה לחשיפה לגירויים – בהתאם למשוער. בנוסף, קבוצות אלו היו גבוהות גם בתכונות אישיות הנקשרות ליצירתיות.

כהמשך לכך, עלה כי יצירתיות ותוקפנות הינן תכונות רב מימדיות המשפיעות זו על זו והנוכחות באופן בולט באוכלוסיות של המתמודדים. כך שתכונת היצירתיות מהווה מרכיב דומיננטי באישיות האדם המתמודד אך אופן ביטוייה הינו על צדה השלילי – בתוקפנות. כלומר, בפן המעשי אין יצירה – אין ביטוי כלפי חוץ של יצירתיות בקבוצות אלו אולם בפן האישיותי ישנו יצר ותכונות ליצירתיות.

בטיפול יש לסייע לאדם המתמודד לנווט את היצר שבו – תכונות האישיות הנקשרות ליצירתיות, למקומות של ביטוי יצירתי, באופן שיסייע לו להביע את עולמו הפנימי על שלל כוחותיו ומכאוביו. בכך יעשה עישון של רגשות התוקפנות.

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

מפגשי קולוקוויום

תלמידי הקרימינולוגיה הקלינית צפו בהצגה "המדידן"

תלמידי שנה א וב' בתכנית הקלינית צפו בתיאטרון "תמונע" בהצגה "המדידן", שכתב וביים דן וולמן, העוסקת בעולמו של יוסי, גבר דחוי השואב הנאה מינית מהצעות לזוגות במצבים אינטימיים. הוא מתעד באקראי רצח בגן ציבורי ומובא בפני חוקר משטרתו בשם גדי.

רחלי, אישה רגישה העובדת עם יוסי במרתפי המוזיאון מגלה שבמעמקי המכרות שלו יש אוצרות נסתרים ומרבים של בדידות.

בסיום ההצגה נערכה שיחה עם הבמאי דן וולמן, ועם השחקן רועי שניר.

הרצאות אורח במסגרת מפגשי הקולוקוויום של התוכנית העיונית

סנ"צ ד"ר נטע לב טוב

ראש המעבדה לראיה דיגיטלית החטיבה לזיהוי פלילי משטרת ישראל, הרצתה בנושא: "ראיות דיגיטליות"

ד"ר אורית קמיר

יו"ר המרכז הישראלי לכבוד האדם ויוזמת החוק למניעת הטרדה מינית, הרצתה בנושא: "קמפיין #Me too"

עורכת הדין ענת בן דור

מנהלת הקליניקה המשפטית לפליטים באוניברסיטת תל אביב, הרצתה בנושא: "מבקשי מקלט בישראל"

עורכת הדין שירי גל-רוט

רכזת בית המשפט הקהילתי בתל אביב, הרצתה בנושא: "בית המשפט הקהילתי"

פעילות המחלקה בשנת תש"ף

תוכניות לימודים חדשות

מסלול לימודים חד חוגי (מורחב) לתואר הראשון ראש תוכנית לימודי תואר ראשון: פרופ' סופי וולש

בשנה תש"פ נפתח מסלול לימודים חד חוגי (מורחב) לתואר ראשון במחלקה לקרימינולוגיה. הביקוש למסלול גבוה, הן בקרב סטודנטים חדשים והן בקרב סטודנטים ותיקים במחלקה, שעברו מרצונם למסלול המורחב. השנה החלו לימודיהם במסלול המורחב כ-30 סטודנטים שנה א', ומספר סטודנטים ותיקים שעברו למסלול זה מהמסלול הראשי. המיוחד במסלול המורחב הינו אשכול פרקטיקום חדש שמאפשר לסטודנטים להתנסות בשדה במקומות שקשורים לתחום, כגון: עלם, הוסטלים לפוגעים מינית, פרויקט סח"י, פרויקט סיכויים ועוד. מטרת האשכול הינה להעשיר את הלימודים דרך מפגש בינאישי עם אוכלוסיות מוחלשות ולרכוש כלים ומיומנויות שיסייעו לסטודנטים במציאת עבודה בסיום הלימודים. ההתנסות מלווה בקורס תיאורטי, הדרכה במחלקה, וכתובת עבודה מסכמת. במסלול קורסים נוספים כגון קרימינולוגיה התפתחותית, שמרחיבים ומעמיקים את הידע בתחום הקרימינולוגיה. אנחנו מתרגשים מאוד מהפתיחה של המסלול המאפשר למחלקה להעשיר את מספר הקורסים ותחומי לימודים.

בתוכנית קרימינולוגיה לתואר שני נפתחה מגמה חדשה בנושא "תשאול בחקירה פלילית" ראש התוכנית: פרופ' גלית נהרי

החקירה הפלילית היא תחום עניין מרכזי בקרימינולוגיה, והתשאול הפרונטלי נמצא בליבת החקירה. הלימודים במגמה "תשאול וחקירה פלילית" של תוכנית קרימינולוגיה מקנים ללומדים בה התמחות ספציפית בתחום ייחודי זה, ומעניקים להם ידע תיאורטי ויישומי מעמיק לגבי הפקת מידע והערכת מידע, שני הרכיבים המרכזיים של התשאול. במסגרת הלימודים במגמה, נחשפים הסטודנטים לכלים ולטכניקות עדכניים ומבוססי ראיות (Evidence-based) לאיסוף ולהערכה של מידע בחקירת חשודים, מתלוננים, עדים וקורבנות, וכן לאבחון שקרים, לביסוס אמיתות וליישומי פרופילאות. הלימודים בתוכנית מקנים מעטפת תיאורטית של תחומי הידע העומדים בבסיס רכיבי התשאול, כגון חקר האישיות, זיכרון יישומי ותהליכי קבלת החלטות. תוכנית הלימודים של המגמה משלבת את גוף הידע שנצבר בספרות המדעית עם גוף הידע מבוסס הניסיון של השטח, ובכך מקנה פרספקטיבה שלמה על התחום. במחלקה לקרימינולוגיה מתקיים מחקר אינטנסיבי בנושא התשאול בחקירה הפלילית, תוך שיתופי פעולה בינלאומיים רציפים עם מעבדות המחקר המובילות בעולם. מגמת הלימוד תאפשר לסטודנטים לתארים מתקדמים במחלקה לקרימינולוגיה להשתלב במחקר ולפתח קריירה אקדמית בתחום זה. הלימודים במגמה "תשאול בחקירה פלילית" מתקיימים במסלול עם תזה וללא תזה, ובכך מתאימים הן למבקשים לעסוק במחקר בתחום והן למבקשים לעסוק בפועל בחקירות פרונטאליות במשטרה ובגופים בטחונים נוספים, וכן במגזר הציבורי והפרטי.

[לפרטים נוספים על תוכנית תשאול בחקירה פלילית באתר המחלקה](#)

פורומים של מחקר בשיתוף המחלקה לקרימינולוגיה

הפורום הישראלי המולטי-דיסציפלינארי למחקר בתחום נפגעי עבירה

ב-22 בינואר התקיים אירוע ההשקה של הפורום הישראלי המולטי-דיסציפלינארי למחקר בתחום נפגעי עבירה אותו הקימה **ד"ר קרן גואטה** מהמחלקה ביחד עם **פרופ' דנה פוגץ'** מהמרכז האקדמי אונו. הפורום הוקם לשם קידום מחקר מדעי בתחום של פגיעה במישרין או בעקיפין מעבירה פלילית. מטרה נוספת של הפורום היא לייצר קהילה רב תחומית המעודדת חילופי ידע ושיתופי פעולה מחקריים של חוקרות וחוקרים הפועלים במתודולוגיות מחקריות שונות, לרבות קרימינולוגיה ויקטימולוגיה, משפטים, עבודה סוציאלית, ועוד. קהילה זו תסייע באיתור קרנות מחקר ואיגום משאבים למימון מחקרים בתחום ויצירת שיתוף פעולה עם פורומים דומים בעולם. מטרות אלו יחדיו יסייעו בפיתוח גוף ידע ישראלי ייחודי אשר יספק מנעד רחב של מענים חברתיים, התערבותיים וחקיקתיים בסיוע, מניעה, טיפול ושיקום של נפגעי עבירה.

באירוע ההשקה הוענקו לראשונה פרס גילי בן עמי למחקר ועשייה בתחום נפגעי העבירה. וועדת הפרס ברשות **השופטת גלית יגוצקי מור**, הנשיאה היוצאת של בתי המשפט לנוער, מכהנת מזה כ-24 שנים כשופטת לנוער, ב-13 השנים האחרונות כנשיאה. הייתה שותפה לתיקון המשמעותי ביותר של חוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול ופעילויות רבות למען קטינים במערכת המשפט. בתפקידה פגשה קטינים כפוגעים וקטינים כנפגעים, כשמעגלי הפגיעה הם רחבים מעבר להם, ומתפרשים אל עבר המשפחות והקהילה. הפרס חולק לארבעה זוכים:

1. **פרופ' משה בן-סימון וגב' אביה ריאבצב** מאוניברסיטת בר אילן על מחקרם התנסות באלתור קולי בקרב נפגעות פגיעה מינית המתגוררות בקהילה: התערבות קבוצתית שנועדה לשפר רווחה נפשית.
2. **גבי' שני פיצ'ו-פרלורונזוס** מאוניברסיטת אריאל על עבודת הדוקטורט שלה בנושא משמעות האובדן עבור בנות שאימהותיהן נרצחו על ידי אבותיהן.
3. **גב' אורלי פרוינד** פרויקט קבוצות טיפוליות ארוכות טווח וכן טיפול פרטני מוזל לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית
4. **עו"ד רותי אלדר** פרויקט קידום זכויות נפגעי עבירה באמצעות חקיקה.

כמו כן, באירוע הושק **אתר הפורום** אשר כולל מאגר ידע מחקרי מקוון ורשימת פרסומים של חברי הפורום לחילופי ידע מחקרי. בשנת הלימודים תשפ"ט עתיד להתקיים כנס אקדמי ראשון מסוגו בישראל אשר ייוחד כולו למחקר מולטי-דיסציפלינארי בתחום נפגעי עבירה.

פורום למחקר איכותני - פל"א

הפורום למחקר איכותני (פל"א), מהווה מזה עשור מקום מפגש עבור אנשי סגל ודוקטורנטים מאוניברסיטת בר-אילן ואוניברסיטאות אחרות בארץ שעושים שימוש בעבודתם האקדמית בפרדיגמה האיכותנית ומעוניינים לבחון בצוותא סוגיות מחקריות איכותניות.

הפורום, המנוהל על ידי **פרופ' משה בן סימון** מהמחלקה לקרימינולוגיה, ו**פרופ' רבקה תובל משיח** מהמחלקה לפסיכולוגיה, כולל שני תתי-פורומים. האחד - פל"א מליאה המיועד לחברי סגל ודוקטורנטים כאחד ובמסגרתו מתקיימות הרצאות חודשיות מפי מרצים שונים. תת הפורום השני מכונה פל"א דוק' ומהווה קבוצה לעזרה עצמית של דוקטורנטים המונחית על ידי דוקטורנט. קבוצה זו נפגשת על בסיס דו-חודשי ובו חברי הקבוצה מעלים סוגיות מתודולוגיות המעסיקות תוך כדי הדוקטורט בשלבים השונים של הכתיבה. הרצאות פורום פל"א מליאה נקבעות מראש, בתחילת כל שנת לימודים (לדוגמא, תוכנית **הרצאות פורום פל"א מליאה תש"פ**, שפורסמה בתחילת שנת הלימודים הנוכחית).

ההשתתפות בכל אחד מתתי הפורומים הנה ללא תשלום. המגיעים מתבקשים לאשר השתתפות דוא"ל אצל **ד"ר אוהד גילבר** פרטים על הפל"א, ראו **באתר הפורום**.

פרופיל מחקרי – ד"ר רויטל נאור זיו

כקרימינולוגית קלינית ופסיכותרפיסטית, השילוב בין השדה הקליני למחקר תמיד עורר בי עניין וסקרנות. שאלות ותהיות שעלו בי מול האנשים שאני פוגשת בקליניקה, היו גם מוקד לשאלות המחקר שבחנתי, ולהיפך – ממצאים מהמחקר יושמו בשיטת העבודה שלי כקרימינולוגית קלינית. כמשתקף מתורתו של היינץ קוהוט: "אני מובן – משמע אני קיים", הלכה למעשה. את השילוב בין המחקר והשדה הקליני אני מדגימה בקורסים השונים בתואר הראשון ובתואר השני במחלקה שלנו, למשל: בקורס היבטים עיוניים וקליניים בהתמכרויות, פסיכופאטיה והערכת אישיות ופסיכופתולוגיה.

במחקריי, אני בוחנת את הרצף שבין התנהגויות נורמטיביות להתנהגויות בסיכון וסטייה חברתית, בקרב מבוגרים ומתבגרים עם הפרעות התנהגות ואלימות, התמכרויות, הפרעות אכילה והפרעות אישיות. במחקר משולבים שלושה תחומים עקריים: התחום הראשון הוא התפקוד הנורו-קוגניטיבי של האדם הכולל תפקודים ניהוליים, קבלת החלטות, נוקשות קוגניטיבית, סגנונות קוגניטיביים והתנהגויות במצבי משבר וסיכון.

התחום השני הוא התפקוד הרגשי, שכולל ויסות רגשי, אמפתיה ותחום מחקרי יחסית חדש - ויסות רגשי בינאישי, היכולת של אדם אחד כמו הורה או חבר לווסת את הרגשות של אדם אחר: ילדו או חברו. התרומה של תמיכה חברתית כזו, בהעדר משאבים אישיים לוויסות רגשי, הנה קריטית להבנת מספר התנהגויות בסיכון של אנשים מכורים, עבריינים ומתבגרים עם הפרעות התנהגות.

ולבסוף, בתחום האישיות חקר האישיות האפלה – השילוש האפל של האישיות: פסיכופתיה, נרקיסיזם ומקיאוווליזם, תכונות אישיות נוספות כגון אימפולסיביות, חיפוש ריגושים ותוקפנות, וכן מדדי אישיות האופייניים להתנהגות אנטי-סוציאלית בהשוואה להתנהגויות פרו-סוציאליות. המחקר על האישיות שולב עם חקר משתנים קוגניטיביים ורגשיים כגון סגנון קוגניטיבי אמפטי-סיסטמי, אמפתיה, אסטרטגיות לוויסות רגשי, קבלת החלטות ונוקשות קוגניטיבית.

מספר דוגמאות מתוך המחקרים: מתבגרים עם הפרעות התנהגות מגלים קשיים ביכולתם לשלוט ולווסת את רגשותיהם, דבר הפוגם בתפקודם ובהסתגלותם החברתית והנפשית. במחקר שערכנו בתחום של ויסות רגשי בינאישי בדיאדה של הורים - מתבגרים, מצאנו מספר ממצאים חשובים: למשל, הורים המווסתים את הרגשות השליליים של המתבגרים שלהם באמצעות אסטרטגיות קוגניטיביות יכולים להפחית באופן יעיל ומשמעותי את מצוקת ילדיהם המתבגרים, רק כאשר מתבגרים אלו היו בעלי חרדה גבוהה. לעומת זאת, הורים עם חרדה גבוהה אינם יכולים לסייע למתבגריהם להפחית מצוקה רגשית, נהפוכוהם הם מעצימים את מצוקתם, ובכך פוגמים ביכולת המתבגרים להסתגל ולתפקד טוב יותר. בנוסף, ובראייה התפתחותית – מצאנו כי מתבגרים נורמטיביים, ללא חרדה, מצליחים לווסת בעצמם את רגשותיהם בצורה יעילה יותר מאשר באמצעות הוריהם.

יחד עם זאת, כאשר בחנו אסטרטגייה של שיום רגשי, קבלנו ממצאים אחרים בתקופות שונות של גיל ההתבגרות. שיום רגשי (labelling) Affect הנה היכולת של האדם לזהות את סוג הרגש שמתעורר בו ולהגדירו בשם. השיום הרגשי מאפשר לאנשים לזהות נכון את רגשותיהם ולהתמודד בצורה טובה יותר עם רגשותיהם ומצוקתם הנפשית, בעוד שזיהוי לא נכון של הרגשות מוביל למצוקה רגשית גדולה יותר ולהסתגלות נפשית פחות טובה. כך, מצאנו ששיום רגשי בינאישי בין הורים ומתבגרים הוא יעיל יותר בגיל ההתבגרות המוקדם ופחות יעיל בגיל ההתבגרות המאוחר.

במחקר אחר בחנו במשולב את המדדים של אישיות אימפולסיבית וחיפוש ריגושים עם מדדים קוגניטיביים כגון נוקשות קוגניטיבית ויכולת של תיאוריית המחשבה (Theory of Mind), בקרב מתבגרות בסיכון להפרעות אכילה, התנהגות בעלת מרכיב התמכרותי ניכר. במחקר זה מצאנו כי הפרופיל האישיותי של מתבגרות בסיכון לבולימיה שונה מהפרופיל של מתבגרות בסיכון לאנורקסיה – במדדי האישיות של אימפולסיביות וחיפוש ריגושים, אך הליקויים בתפקוד הקוגניטיבי דומים בקרב שתי הקבוצות. הן גילו נוקשות קוגניטיבית, וליקוי ביכולת שלהן להבין סיטואציות חברתיות מורכבות הפוגמות ביכולת שלהם להסתגל לשינויים בגיל ההתבגרות.

במחקרים על האישיות התמקדנו במרכיבים של ממדי אישיות הסוטה מהנורמטיבי, ומצאנו פרופילים שונים של אנשים: למשל, אנשים הגבוהים בתכונת האישיות של פעלתנות ותוקפנות (תוקפנים-אקטיביים) מול אחרים המגלים תוקפנות שהנה מהסוג של פאסיב-אגרסיב. במחקרי אישיות אחרים אנחנו בוחנים את ביטויי מאפייני האישיות האפלה בהתנהגויות סוטות כמו בפסיכופתיה אך גם כמרכיב של התנהגויות נורמטיביות ומסתגלות.

להלן רשימה חלקית של המחקרים השונים:

Naor-Ziv, R., & Glicksohn, J. (2016). Investigating cognitive deficits as risk factors for developing eating disorders during adolescence. *Developmental Neuropsychology, 41*, 107-124.

Glicksohn, J., & **Naor-Ziv, R. (2016).** Personality profiling of pilots: traits and cognitive style. *International Journal of Personality Psychology, 2*, 7-14.

Glicksohn, J., Golan-Smooha, H., **Naor-Ziv, R.**, Aluja, A., & Zuckerman, M. (2018). Uncovering the structure of personality, with a focus on the ZKA-PQ. *International Journal of Personality Psychology, 4*, 13-19.

Glicksohn, J., **Naor-Ziv, R.**, & Leshem, R. (2007). Impulsive decision making: Learning to gamble wisely? *Cognition, 105*

פעילות מקצועית... "הם משלנו"

השתלבות בוגרי המחלקה בשדה הקרימינולוגיה

סמי גבאי, בוגר התוכנית השיקומית בתואר השני

ספר לנו בבקשה על פועלך ועיסוקך כקרימינולוג שיקומי יש לי עסק פרטי לטיפול ולליעוץ בנוגע לבני נוער וצעירים הנמצאים על הרצף הסיכוני - החל ממתבגרים נורמטיביים שיש להם בעיות רגשיות ועד לבני נוער וצעירים שמתנהלים נגדם הליכים פליליים ומופנים אליי מהסגוריה הציבורית לביצוע תהליך טיפולי ומתן חוות דעת לבית המשפט.

מדוע בחרת ללמוד קרימינולוגיה? בחירה במקצוע כל כך ייחודי, יש בה גרעין מהחוויות שעברנו כאנשים צעירים.

כנראה שהגעתי למקצוע הזה במטרה להתעמת ולהתמודד עם קשיים שלי.

כך או אחרת, מצאתי את עצמי בגיל 18.5 כעתודאי צעיר ומגיל זה אני במחלקה, שהפכה לבית שני עבורי.

מה אתה זוכר מחוויית הלימודים בתואר הראשון והשני? בתואר הראשון – חוויה חזקה הייתה קורס תיאוריות עם פרופ' משה אדד ז"ל, שהיה הוגה ומרצה ענק, המרצה הכי מרשים שהיה לי וזכיתי להיות איתו בקשר קרוב. זכיתי להכיר דמות מופת.

בתואר השני - האינטראקציה עם פרופ' נתי רונאל. נתי הוא מרצה אטרקטיבי, איש דעה מרשים, נהייתי ונתרמתי מהקורסים איתו.

מה הייחוד של קרימינולוגיה שיקומית בעיניך? בקרימינולוגיה השיקומית יש דברים ייחודיים שאני באופן אישי מאד מאמין בהם:

א - החיפוש אחר הטוב שבאדם, לנסות למצוא את הכוחות והדברים הטובים שבו.

ב - הניסיון להתאים לאדם את הסביבה שהכי תיטיב איתו ותוציא ממנו את הטוב שבו. בהרבה שלבים בחיי המקצועיים זכיתי להתנסות בכך, לנסות למצוא את הסביבה שתוציא מהמטופל את הטוב ביותר שבו.

ג - יש משהו בקרימינולוגיה השיקומית שהיא פחות שיפוטית כלפי המטופל, ביחס למקצועות טיפוליים אחרים.

כיצד הידע שצברת בתוכנית ובתואר הראשון מסייע לך בעבודתך היום? בתואר הראשון לומדים את הבסיס, את כל מושגי היסוד של עולם הפסיכולוגיה, עולם האישיות, למידה על נפש האדם.

בתואר השני הצלחתי לגבש זהות מקצועית, מה זה אומר להיות קרימינולוג שיקומי.

מה אתה מוצא כמאתגר בתפקידך? האתגר במקצוע הוא למצוא את האיזון בין האינטרס של המטופל לאינטרס של הסביבה. המטופלים שלנו, לרוב לא מיטיבים עם הסביבה שלהם ובטיפול עולים תכנים לא פשוטים. כל הזמן צריך למצוא את האיזון בין האינטרס של המטופל – חיסיון מטפל מטופל לדוגמה, ובין הסביבה - שלא תפגע. יש כללי אתיקה ברורים, ולמרות זאת, בפועל זה מורכב וצריך להפעיל שיקול דעת ללא הרף.

איזו עצה אתה יכול לתת לקרימינולוג בוגר תואר ראשון/שני ששואף לעבוד בתחום? להאמין ביכולות שלו ואם הוא טוב הוא בטוח יצליח.

מהרגע הראשון להתנסות במסגרות פרקטיות שמטפלות באוכלוסיות בסיכון, לא לחכות לפרקטיקום של המחלקה ולא למקום עבודה, לצבור ידע והתנסות בשטח זה הכי חשוב מהכול.

פרכות חמות

פרופ' סופי וולש

קודם לדרגת פרופ' מן המניין

פרופ' נתי רונאל

קודם לדרגת פרופ' מן המניין

פרופ' משה בן סימון

קודם לדרגת פרופ' חבר

פרופ' יעל אידיסיס

קודמה לדרגת פרופ' חבר

ד"ר רויטל נאור-זיו

קודמה לסגל בכיר במסלול המקביל

ד"ר קרן גואטה

קודמה לדרגת מרצה בכירה

לפרופיל האקדמי של חברי הסגל באתר המחלקה »

ברכות

מינויים

ד"ר רותם לשם מונתה כסגנית לראש התוכניות לתואר ראשון במחלקה לקרימינולוגיה.

ד"ר רויטל נאור-זיו מונתה כסגנית לראש התוכנית "קרימינולוגיה קלינית לתואר שני" במחלקה לקרימינולוגיה.
פרופ' תומר עינת נבחר לכהן כחבר דירקטוריון ברשות לשיקום האסיר (רש"א), וכחבר וועדת הביקורת בגוף זה.
פרופ' עינת הוא הנציג היחיד של האקדמיה בדירקטוריון רש"א.

פרופ' תומר עינת התמנה בשנת 2019 להיות בצוות העורכים של כתב העת
Incarceration: An International Journal of Imprisonment, Detention and Coercive Confinement
אשר יוצא לאור בהוצאת Sage

מקבלי תואר דוקטור

ד"ר יואל שפרן בהנחיית פרופ' תומר עינת ופרופ' יעל אידיסיס, נושא המחקר: "פחד מפני פשיעה כפונקציה של סוג העבירה, מידת האיום הרטרופקטיבי והפרוספקטיבי, סגנונות קוגניטיביים ומגדר".

זכייה בפרסים

ניר רוזמן, דוקטורנט במחלקה זכה פרס נשיא האוניברסיטה ודיקן בית הספר ללימודים מתקדמים על פרסום שני מאמרים. אחד המאמרים קשור לעבודת התזה, [ועוסק בהטיה הבין-קבוצתית בתחום הפורנזי של אשמה וענישה](#). המאמר השני [עוסק בעמדות הציבור בישראל כלפי עונש מוות כפועל יוצא של סוג העבירה, ומאפיינים סוציו-דמוגרפיים של המשיבים](#).

ברכות

סטודנטים מצטיינים

מצטייני רקטור לשנה"ל תשע"ט

- סתיו הדר
- סתיו נקש
- ענבר קשטנר

מצטייני דיקן לשנה"ל תשע"ט

דנה שקלר	עדי רזנגרט
יעל אקדע	ליאור מובחר
רוני קרקו	נועה גולדיטש
	שירז שבו

חברי סגל במחקר ובשדה

מחקר חדשני של פרופ' משה בן סימון, מסביר כיצד מוזיקה מסייעת בטיפול בפוסט-טראומה של ילדי העוטף. [המחקר](#)
פורסם באתר YNET בתאריך 20 בינואר 2020.

ילדים החיים בעוטף עזה חשופים מיום היוולדם לירי טילים. בעגה המקצועית מדובר ב"טראומה מתמשכת/מורכבת". רבים מילדים אלו סובלים תסתמינים פוסט-טראומטיים. על רקע זה, פרופ' משה בן סימון ערך מחקר איכותני במסגרתו רואיינו 15 מטפלות במוזיקה שעובדות עם ילדים בעוטף עזה במטרה להבין אלו טכניקות עבודה נמצאו יעילות עם אוכלוסייה זו. ממצאי המחקר העלו כי כל המטפלות עובדות באמצעות שירים ורבים מהשירים הולחנו עבור הילדים במטרה להקל עליהם במצב של אזעקת "צבע אדום". ממצאי המחקר העלו 3 תימות מרכזיות בשימוש בשירים המתייחסים למצב המצוקה בזמן הישמע אזעקת צבע אדום. התימה הראשונה עוסקת ב"שליטה" המושגת בשתי דרכים: האחת, דרך מילות השירים המתייחסות לסדרת פעולות שעל הילדים לעשות במצב של "צבע אדום" על מנת להגן על עצמם וכן באמצעות מילים המוטמעות בשיר המתארות מה עובר על גופם בזמן הישמע האזעקה. בדרך השנייה, שליטה מושגת דרך מאפייני מבנה השיר הכוללים בית, פזמון, חריזה, משקל, מקצב ומילים הנלמדות בעל פה. רכיבים מבניים אלו מאפשרים יכולת לצפות את הבאות ובכך מקנים שליטה.

התימה השנייה עוסקת ב"משחקיות" הכרוכה בשירה. כאשר ילדים אוהבים שיר מסוים והם חוזרים עליו שוב ושוב הם למעשה נכנסים למרחב משחקי (אליו התייחס ויניקוט רבות) המתקיים לצד המרחב המציאותי. כאשר הילדים מתחילים לשיר בזמן הישמע האזעקה, הם נכנסים למרחב משחקי המהווה קונטרה, משקל נגד, למצב של "הילחם או ברח". התימה השלישית עוסקת ב"העצמה" הבאה לידי ביטוי במילות השיר המעצימות את הילדים ומחזקות אותם לאורך כל השירה ובמיוחד לאחר ששרדו את נפילת הטיל.

שילוב של התימות הוביל ליצירת מודל תיאורטי המכונה "מסגור מחדש של טראומה באמצעות שיר" המציג כיצד ניתן באמצעות שליטה, משחקיות והעצמה המגולמים בתוך שיר, להכניס ילדים במצב של "הילחם או ברח" בעל פונטציאל טראומטי, למרחב אחר שמחד אינו מתעלם מה"כאן ועכשיו" המצריך פעולה והתמודדות, ומאידך מאפשר לילדים לחוות את הטראומה בעודם במרחב משחקי ופחות טראומטי.

[לדוגמא וניתוח של שיר / לקריאת הכתבה](#)

ד"ר קרן גואטה הוזמנה להרצות ביום העיון של מכון מפרשים והאגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי: "משפחה בהתמכרות או התמכרות במשפחה?" שהתקיים בתאריך 26 בנובמבר 2019 בפני כ-250 מטפלים זוגיים ומשפחתיים. הרצאתה "הורים כסובייקט: מודל רב ממדי לעבודה טיפולית עם הורים לילדים המתמודדים עם בעיות של שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים".

[לתיאור ההרצאות ואודות המרצים / לצפייה בהרצאות המצולמות](#)

ב-23 בינואר התקיים יום עיון של האגודה לזכויות האזרח ומרכז מינרבה באוניברסיטת תל אביב בנושא זכויות אדם של הורים לילדים בסיכון. ד"ר קרן גואטה הייתה ממארגני יום העיון והנחתה פאנל ביום עיון זה. מדובר ביום עיון ראשון מסוגו אשר בחן את סוגית הטיפול בילדים בסיכון תוך התמקדות בהורים ומנקודת מבט של זכויות אדם. ביום העיון התקיימו שני מושבים – האחד עסק במסגרת המשפטית הקיימת ובמידה שהיא נותנת כיום מענה לחובה להגן על זכויות ההורים בהליכים אלה. המושב השני עסק באתגרים מתחום האבחון והטיפול בהורים המצויים במצבי שוליות מרובה.

[לתכנית יום העיון](#)

חברי סגל במדיה הכתובה והדיגיטלית

מחקר של פרופ' סופי וולש פורסם באתר "מעריב" ב 26 בדצמבר 2019. המחקר בדק מהם גורמי הסיכון המשפיעים על הבריאות הנפשית של בני הנוער. [לקריאת הכתבה](#)

פרופ' סופי וולש התראיינה לאתר PsychCentral על מחקרה השובר סטיגמות על הקשר בין הפרעות נפשיות ופשעה. הריאיון פורסם בתאריך 1 בדצמבר 2019. [לקריאת הכתבה](#)

הרצאתה של ד"ר רותם לשם "המוח המסוכן" בנושא "אפיגנטיקה ופשעה" ניתנת להאזנה [באפליקציית הפודקאסטים האוניברסיטאית "בר-דעת"](#). האפליקציה זמינה לכולם, ללא תשלום וניתן להורידה בחנויות האפליקציות של גוגל ואפל.

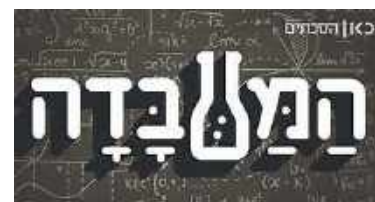

פרופ' תומר עינת השתתף בפודקאסטים הבאים:

במסגרת "אדרבא" [פודקאסט של האוניברסיטה הפתוחה וגלי צה"ל](#), בינואר 2020, פרופ' תומר עינת בשיחה עם הפרופסורים תמר הרמן ואורן סופר על בתי כלא וחלופות מאסר; ובמסגרת "אספקט" [פודקאסט דו-שבועי של הרדיו הבינתחומי](#), ביולי 2020, שיחה עם פרופ' תומר עינת מהמחלקה לקרימינולוגיה באוניברסיטת בר אילן שחבר יחד עם פרופ' גילה חן את הספר "כלא נשים – החצר האחורית של החברה בישראל, בנושא "מה מחכה לציפי רפאלי בכלא נווה תרצה בו היא צפויה להיות אסירה במשך 16 חודשים?"

פרופ' נתי רונאל התראיין לסדרה של ארבעה פודקאסטים אצל גיל מרקוביץ בערוץ "כאן 11". הנושא המרכזי היה [קרימינולוגיה שיקומית](#) והוא כלל סוגיות שונות בקרימינולוגיה בכלל, וליתר פירוט, קרימינולוגיה חיובית והמעבר ממנה אל קרימינולוגיה רוחנית, ויקטימולוגיה וגם ויקטימולוגיה רוחנית ועוד. השיחות נעו בין הפרקטיקה לתיאוריה, וכללו גם תיאור מחקרים שתומכים בנאמר, ואף קצת הגות על החיים בכלל ועל החברה בה אנחנו חיים. התוכן האקדמי העדכני הונגש באופן שגם הקהל הרחב יכול להאזין וליהנות, וזרם התגובות החיוביות שהתקבלו הראו שהמטרה הושגה.

ניתן [להאזין לפודקאסטים](#) ולהוריד את ההרצאות.

ב-6 במאי 2020 התראיין פרופ' נתי רונאל לתכניתו של הרב איתן אקשטיין על שימוש בסמים, התמכרות לסמים, התמכרויות אחרות וסיוע למי שנפגע. [לקריאת הכתבה ולהאזנה לראיון](#).

Bensimon, M. (2020). Perceptions of music therapists regarding their work with children living under continuous war threat: Experiential reframing of trauma through songs. *Nordic Journal of Music Therapy*, 29(4), 300-316.
<https://doi.org/10.1080/08098131.2019.1703210>

ABSTRACT

Introduction: Research literature deals extensively with treatment of children who experience ongoing trauma. However, this topic has received scant attention in music therapy research. This study is the first to explore the therapeutic methods music therapists use with children living under continuous war threat and offers a subsequent emergent theory.

Method: Using a constructivist grounded theory approach, the researcher conducted semi-structured interviews with 15 experienced music therapists working with Israeli children who experience continuous war threat in towns located near the Gaza Strip.

Results: The findings yielded three themes regarding the therapeutic use of songs. The first theme focuses on creating a playful and joyful space that emphasizes the importance of overcoming fear by "playing with it". The second theme, restoring a sense of control, focuses on the structured features of songs such as repetition of lyrics and melody in the chorus, use of rhyme, rhythm and fixed meter, all of which create an experience that provides a sense of control. The third theme, fostering resilience, relates to the ability of songs to represent the traumatic experience while conveying messages of strength and agency.

Discussion: The songs enabled the children to re-experience the fear of the trauma within a playful, controlled and resilient space. As a result, the traumatic memory was reframed and perceived as less threatening. The theory emerging from this therapeutic process was termed experiential reframing of trauma through songs (ERTS).

Bensimon, M. (2020). Relational needs in music therapy with trauma victims: The perspective of music therapists. *Nordic Journal of Music Therapy*, 29(3), 240-254.
<https://doi.org/10.1080/08098131.2019.1703209>

ABSTRACT

Introduction: Many studies have examined relational needs (RNs) of trauma victims in psychotherapy. However, this topic has received little attention in music therapy research. The current study is the first to focus on what music therapists working with trauma victims perceive as their clients' main RNs and how those RNs are musically addressed to enhance the therapeutic process.

Method: This study used a constructivist grounded theory approach. Analysis of semi-structured interviews with 41 experienced music therapists working with trauma victims was conducted to identify themes in their perceptions of the main RNs of clients and how they address them musically.

Results: Analysis of the interviews revealed seven RNs of trauma victims, which according to the music therapists, were addressed during therapy: need for recognition, acceptance, emotional witnessing, emotional responsiveness, safety, trust, and the need for someone to reach out.

Discussion: Several significant concepts emerged in the process of addressing RNs of trauma victims. *Musical validation* highlights the ability of music to validate feelings aroused by traumatic memories and the clients' sense of presence and being. *Emotional witnessing through music* stresses the important holding role of music and its ability to organize traumatic experiences as meaningful and coherent narratives. *Musical witnessing as a self-object* is a process whereby the client becomes both the participant and observer in a two-part process of expression and reflection. Finally, *attuned musical involvement* is a process in which the therapist becomes musically attuned with the client, thus strengthening therapist-client relationship and facilitating the therapeutic process.

Gueta, K., Eytan, S., & Yakimov, P. (2020). Between Healing and Revictimization: The Experience of Public Self-Disclosure of Sexual Assault and Its Perceived Effect on Recovery. *Psychology of Violence*
<http://dx.doi.org/10.1037/vio0000309>

ABSTRACT

Objective: The present study explored the experience of public self-disclosure of sexual assault and its perceived effect on recovery from the survivor's point of view. Method: A sample of 14 Israeli women (between the ages of 23 and 63) who had disclosed their sexual assault experience through various media channels were interviewed, and their accounts were subjected to interpretative phenomenological analysis. Results: Public self-disclosure was found to be a multifaceted experience, and participants perceived it to affect their recovery in many ways. First, the participants' motivation for disclosure was a desire to advocate for social change and to find meaning, thereby facilitating their own recovery. Second, the disclosure was seen as a healing experience because it helped the participants forge a resilient and activist identity, reframe the sexual assault narrative, and improve their interpersonal relationships. Last, public disclosure could also be a revictimizing experience because it undermined the participants' sense of security and made victimization a central feature of their identity. Conclusion: This study suggests that the meaning ascribed to public self-disclosure and its perceived outcomes may be a context-dependent process, shaped by the goals, benefits, and risks of disclosure and weighed against the relevance, benefits, and risks of other options. The results of the research inform the guidance of survivors who are considering public self-disclosure of their sexual assault experience, to ensure they do so safely and beneficially.

מחקר אשר בחן את השפעת הקשב הסלקטיבי, חשיבה מסתעפת, יכולות שפה ותפקודים ניהוליים על יצירתיות באמצעות פרדיגמה ניסויית לבדיקת תפקודי המיספרה שמאל וימין במוח ובטרייה של מבחנים קוגניטיביים ושפתיים.

Menashe, S., Leshem, R., Heruti, V., Kasirer, A., Yair, T., & Mashal, N. (2020). Elucidating the role of selective attention, divergent thinking, language abilities, and executive functions in metaphor generation. *Neuropsychologia*, 107458
<https://doi.org/10.1016/j.neuropsychologia.2020.107458>

ABSTRACT

Metaphoric language is one of the most common expressions of creative cognition in everyday life. However, the cognitive mechanisms underlying metaphor generation remain largely unexplained. In this study, we aimed to investigate the relationship between various cognitive functions and both novel and conventional metaphor generation. Ninety-five undergraduate students were administered a metaphor generation task that assesses novel and conventional metaphor generation, along with a battery of different cognitive measures: vocabulary; Divergent thinking (Tel Aviv Creativity Test), working memory (WM) via digit span tests, executive functions (EFs) using the Behavioral Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) questionnaire, and selective attention (lateralized global-local digit task). Results of a path analysis indicated that – whereas only selective attention contributed to conventional metaphor generation – selective attention, divergent thinking, and EFs contributed to novel metaphor generation beyond vocabulary and WM. Thus, the results indicate that although both novel and conventional metaphor generation are linked to attentional resources and inhibitory control, the greater creativity inherent in novel metaphor generation appears to reflect a more complex set of cognitive processes than conventional metaphor generation.

מחקר העוסק בעיכוב תגובה מוטורית והקשר ליכולת וויסות עצמי באמצעות הפעלת תנועות גוף באופן מודע.

Leshem, R., A. De Fano, & Ben-Soussan, T.D. (2020). Motor inhibition as a basis for self-control and self-regulation: the case of Quadrato Motor Training. *Frontiers Psychology* <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00940>

ABSTRACT

Enabling the ceasing of ongoing or prepotent responses and the controlling of interference, motor inhibition facilitates the development of executive functions (EFs) such as thought before action, decision-making, self-regulation of affect, motivation, and arousal. In the current paper, a characterization is offered of the relationship between motor inhibition and the executive functioning system, in the context of a proposed division into predominantly affective (hot) and cognitive (cool) components corresponding to neural trajectories originating in the prefrontal cortex. This division is central to understanding the effects of a specifically-structured sensorimotor movement training practice, known as Quadrato Motor Training (QMT), on hot and cool EFs. QMT's effects on crucial mechanisms of integrating different EF components are discussed.

Nahari, G., & Nisin, Z. (2019). Digging further into the Speech of Liars: Future Research Prospects in Verbal Lie Detection, *Frontiers in Psychiatry*, 10:56. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.00056/full>

ABSTRACT

The field of verbal lie detection has grown rapidly in the past decade. Derived by the assumption that lies have different content patterns than do truths, research in this area promotes searching for content criteria to detect them. One prime content-based indicator for deception detection, which stems from the Reality Monitoring (RM) theory (1), is richness in detail. According to RM, truthful memories of actual events originate in perceptual experience and are embedded in the context of time and space. As such, they are expected to include more spatial and temporal contextual attributes (i.e., locations, spatial arrangement of people and objects, times, duration and sequence of events) and perceptual attributes (i.e., what the individual felt, tasted, smelled, heard, or saw when the event took place) than do false memories, which originate in self-generated thought or imagination. Derived from this prediction, the traditional use of richness in detail as an indicator of deception is based on the number of perceptual and contextual details in the interviewee's accounts. However, as a memory source-monitoring theory, RM does not take into consideration the intention of liars to deceive and consequently cannot explain the full scope of richness in detail in the field of deception (2). In contrast to false memories, where the individual has no intention to deceive but wrongly believes that his/her memory of an event that never happened is truthful, fabricated memories are an outcome of manipulation [and have thus been labeled "self-manipulated memories"; (2)]. Liars frequently attempt to manipulate their fabricated accounts to make them seem truthful (3–5), for example by intentionally adding false perceptual and contextual details (6, 7). Affecting the quantity of the details in their fabricated accounts, such strategic manipulations reduce the diagnostic efficacy of the richness in detail indicator. Yet, in the current paper, we aim to show that the same strategies leave traces on the quality of details. Therefore, we propose that to maximize the potential utility of the richness in detail indicator, it is necessary to dig deeper into the speech of liars, particularly by looking for traces of deception strategies found in the quality of the details. In fact, the Verifiability Approach [VA; (4, 8)] applies this notion.

Vrij, A.; Leal, S., Mann, M., Vernham, Z., Dalton, G., Serok-Jeppa, O., Rozmann, N., **Nahari, G.**, & Fisher, R.P. (2020). Please tell me all you remember”: A comparison between British’ and Arab’ interviewees’ free narrative performance and its consequences for lie detection. *Psychiatry, Psychology and Law*.

ABSTRACT

We examined how much information British and Arab truth tellers and lie tellers volunteer in an initial free narrative. Based on cultural differences in communication styles we predicted that British interviewees would report more details and more complications than Arab interviewees (Culture main effect). We further predicted that truth tellers would report more details and complications than lie tellers (Veracity main effect), particularly in the British sample (Veracity X Culture interaction effect). A total of 78 British and 76 Israeli-Arab participants took part. The experiment was carried out at a British university and an Israeli university. Participants carried out a mission. Truth tellers were instructed to report the mission truthfully in a subsequent interview whereas lie tellers were asked to lie about certain aspects of the mission. The three hypotheses were supported for details, whereas for complications only the predicted Veracity main effect occurred.

Sophie D. Walsh, Tanya Kolobov, Yossi Harel-Fisch (2020) Parenting Behaviors as Moderators of the Relationship between Immigrant Status and Alcohol Use among Adolescents in Israel. *Journal of Family Issues*

ABSTRACT

Adolescent alcohol use is a subject of concern. Despite research showing an association between parenting behaviors and alcohol use, scarce research has examined whether associations are similar across immigrant status. This question is relevant given that immigration can disrupt parent–adolescent relations. The aim of the current study was to examine the moderating role of parenting behaviors (support, parental knowledge, and communication) on the association between immigrant status and alcohol use (drunkenness and heavy episodic drinking). The study included representative samples of first- and second-generation immigrant adolescents from the Former Soviet Union (FSU; N = 1,167) and Ethiopia (N = 385), and non-immigrant (N = 6,669) adolescents in Israel. Non-immigrant adolescents reported higher levels of parenting behaviors and lower levels of alcohol use than immigrant adolescents. Parenting behaviors were negatively associated with alcohol use, but there were no interactions between parenting behaviors and immigrant status. However, differences in parenting behaviors partly explained differences in alcohol use across groups.

Liat Yakhnich, **Sophie D. Walsh** (2020). A Phenomenological Study of Immigrant Parents of Adolescents with Delinquent Behavior in Israel. *Family Process*

<https://doi.org/10.1111/famp.12526>

ABSTRACT

Scarce qualitative literature has focused on understanding the perspective of parents of adolescents involved in crime, and no prior literature has examined how the status of being a parent of an adolescent who is involved in delinquency intersects with being an immigrant parent. The current phenomenological study examined, through the eyes of immigrant parents, how they comprehend their children’s involvement in delinquent behavior. This study examined in-depth semistructured interviews conducted with fourteen immigrant parents (10 mothers and 4 fathers) from the former Soviet Union in Israel of children treated in rehabilitation facilities for delinquent youth. Data analysis revealed a gradual decline in children’s behavior ascribed to the developmental stage of adolescence, the pressures of immigration, and cultural conflict. These three factors are interwoven together to create a fabric within which they see their children turning to crime. Parents’ gradual loss of control is balanced by attempts to idealize the parent–child relationship and to minimize the severity of the offenses committed. They describe various differing and even contradictory

experiences of themselves as parents and their struggles to piece together incohesive, alternating experiences of themselves as parents. Despite the critical role they can play in their children's rehabilitation, as well as the distress that they themselves experience, parents of children involved in delinquent behavior have often been ignored in research. Acknowledging parents' perspectives and experiences can allow development of appropriate therapeutic strategies to support them and maximize their abilities to support their children.

Walsh SD, Dohrenwend BP, Levav I, Weiser M, Gal G (2019). Early adulthood psychiatric diagnoses and the subsequent risk of life-time incarceration: a cohort study. *Psychological Medicine* 1–8.

<https://doi.org/10.1017/S0033291719002009>

ABSTRACT

Background: The association between incarceration and psychiatric disorders has been noted. Yet, existing studies are cross-sectional or examine the risk of recidivism, which has limited the predictive validity of psychiatric disorders as a risk factor for incarceration. To overcome this limitation, this study used a prospective cohort to examine whether psychiatric diagnoses in early adulthood predicted incarceration throughout a 30-year follow-up. It tested the association between psychiatric diagnoses with future incarcerations, their number and durations, controlling for education and ethnic status.

Methods: This study merged data from three sources in Israel: a prospective 10-year birth cohort study of young adults aged 25–34, conducted in the 1980s (N = 4914) that included a psychiatric interview; data from the Prison Service, including the cause, number and duration of incarcerations; and from the Vital Statistics Registry on death records.

Results: Multivariate analysis showed that substance-use disorders, antisocial personality and lower levels of education predicted future incarceration, their number and maximum duration. The remainder diagnoses were not significantly associated with future incarceration.

Conclusions: Results limited the prediction of future incarcerations to persons diagnosed with substance use and antisocial personality, and do not support an independent predictive association between additional psychiatric diagnoses and future incarceration.

Osnat C. Melamed, **Sophie D. Walsh**, Ido Ziv, (2020). Trajectories of Smoking Among Emerging Adult Backpackers and Their Antecedents

<https://doi.org/10.1177/2167696820925186>

ABSTRACT

Public health reports document an increase in rates of smoking among emerging adults. This study examines environmental influences and temperament as predictors of this increase. One hundred ninety-nine emerging adults were followed from before embarking on a journey outside of Israel and on their return. Participants reported their levels of daily smoking (before, during, and after the journey), novelty seeking, harm avoidance, depressive symptoms, and sociodemographics. Overall, an increase in smoking levels was observed during the backpacking experience. Latent profile analysis showed three separate trajectories of smoking: stable low (70% of participants), experimental increasing (22%), and stable high (8%). In comparison with the stable low group, the experimental increasing group was characterized by higher levels of novelty seeking, while the stable high group was characterized by higher levels of depressive symptoms. Findings highlight the interplay between smoking, temperament, and a permissive environment to explain emerging adult smoking trajectories.

Sophie D. Walsh, Tal Sela, Margaretha De Looze, Wendy Craig, Alina Cosma, Yossi Harel-Fisch, Meyran Boniel-Nissim, Marta Malinowska-Cieslik, Alessio Vieno, Michal Molcho, Kwok Ng, William Pickett (2020). Clusters of Contemporary Risk and Their Relationship to Mental Well-Being Among 15-Year-Old Adolescents Across 37 Countries. *Journal of Adolescent Health* 66 (2020) S40eS49
<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.02.012>

ABSTRACT

Purpose: Adolescents' mental well-being has become a growing public health concern. Adolescents' daily lives and their engagement in risks have changed dramatically in the course of the 21st century, leading to a need to update traditional models of risk to include new exposures and behaviors. To date, studies have examined the relationship between (mainly traditional) risk behaviors and adolescent mental well-being or looked at risk factors that jeopardize mental well-being such as lack of social support but have not combined them together to highlight the most significant risks for adolescent mental well-being today. The present study included new and traditional risk behaviors and risk factors, robustly derived an empirically based model of clusters of risk, and examined the relative association of these clusters to adolescent mental well-being.

Methods: Data from the 2017–2018 Health Behaviours in School-aged Children study were used. The sample included 32,884 adolescents (51.7% girls) aged 15 years from 37 countries and regions. The principal component analysis was used to determine the existence of clusters of risk, using 21 items related to adolescent mental well-being that included both risk behaviors (e.g., substance use) and risk factors (e.g., peer support). Analysis was conducted in both a randomly split training and test set and in gender separate models. Mixed-effects logistic regressions examined the association between clusters of risk and mental well-being indices (low life satisfaction and psychosomatic complaints).

Results: Seven clusters of risk were identified: substance use and early sex, low social support, insufficient nutrition, bullying, sugary foods and drinks, physical health risk, and problematic social media use (SMU). Low social support and SMU were the strongest predictors of low life satisfaction (odds ratios = 2.167 and 1.330, respectively) and psychosomatic complaints (odds ratio = 1.687 and 1.386, respectively). Few gender differences in predictors were found. Exposure to bullying was somewhat more associated with psychosomatic complaints for girls, whereas physical health risk was associated with reduced relative odds of low life satisfaction among boys. Split-sample validation and out-of-sample prediction confirmed the robustness of the results.

Conclusions: The results highlight the importance of contemporary clusters of risk, such as low social support and SMU in the mental well-being of young people and the need to focus on these as targets for prevention. We propose that future studies should use composite risk measures that take into account both risk behaviors and risk factors to explain adolescents' mental well-being.